

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

РЕШЕНИЕ № 4 - ПР / 2016 г.

**за преценяване на необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху
околната среда**

На основание чл. 93, ал. 1, т. 1 във връзка с ал. 2, т. 5 и ал. 5 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС), чл. 7, ал. 1 и чл. 8, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Наредбата за ОВОС), чл. 31, ал. 4 и ал. 8 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР), чл. 40, ал. 5 във връзка с чл. 2, ал. 1, т. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредбата за ОС) и представена писмена документация от възложителя по Приложение № 2 към чл. 6 от Наредбата за ОВОС и по чл. 10, ал. 1 и 2 от Наредбата за ОС, както и получени становища от Басейнова Дирекция „Източнобеломорски район”, Басейнова Дирекция „Черноморски район” и Министерство на здравеопазването

РЕШИХ

да се извърши оценка на въздействието върху околната среда и оценка за степента на въздействие върху защитените зони на инвестиционно предложение „Изграждане на междусистемна газова връзка Турция – България (ITB)“, което има вероятност при реализацията си да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, включително птици, предмет на опазване в защитени зони

възложител: “БУЛГАРТРАНСГАЗ” ЕАД,

с адрес: гр. София, ж.к. “Люлин 2”, бул. “Панчо Владигеров” № 66, п.к. 3; ЕИК 175203478

Кратко описание на инвестиционното предложение:

Инвестиционното предложение е за изграждане на междусистемна газова връзка Турция – България. Разработени са три варианта на трасе с дължини, както следва:

Вариант 1 – 74.375 km;

Вариант 2 – 75.811 km;

Вариант 3 – 74.160 km.

София, 1000, бул. „Кн. Мария Луиза” 22

Тел: +359(2) 940 6194, Факс: +359(2) 986 25 33

За всеки един от предложените варианти, началната точка на газовата връзка е българо-турската граница в близост до с. Странджа, а крайната – в района на Компресорна станция Лозенец. Предвижда се газопроводът да се изгради от стоманени тръби с диаметър DN 28" (700 mm), положени подземно, с работно налягане 76 бара или 65 бара, в зависимост от избора на технологичен вариант.

Инвестиционното намерение е свързано и с изграждането на следните съпътстващи междусистемната газова връзка съоръжения:

- Газоизмервателна станция (ГИС) на българска територия в района на с. Странджа, която да осигурява възможността за реверсивен поток, оборудвана със съоръжения за определяне качеството на природния газ;
- Компресорна станция с прилежаща обвръзка за осигуряване на режими за реверсивни доставки в района на с. Лозенец, оборудвана с компресорни мощности за осигуряване на необходимия капацитет;
- Очистни съоръжения (ОС) – предвидени са две ОС – в района на с. Странджа и в района на с. Лозенец;
- Линейни спирателни кранови възли (КВ);
- Система за катодна защита;
- Технологична далекосъобщителна връзка (ТДСВ), следваща трасето на междусистемната връзка Турция – България и разположена в сервитутната зона на газопровода.

Намерението за изграждане на междусистемна газова връзка Турция – България попада в обхвата на Приложение № 2 на ЗООС – т. 10, буква „к“: „нефтопроводи и газопроводи и свързани с тях инсталации... (невключени в приложение № 1 на ЗООС)“. Предвид разпоредбата на чл. 93, ал. 1, т. 1 от ЗООС, инвестиционното предложение подлежи на процедура по преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС.

Трасето на газопровода не преминава през защитени територии по смисъла на *Закона за защитените територии*, но пресича следните защитени зони по смисъла на *Закона за биологичното разнообразие*:

- Защитени зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна: BG0000219 „Дервентски възвишения 2“, включена в списъка на защитените зони, приет с Решение на Министерския съвет (МС) №122/2007 г. (обн. ДВ, бр. 21/2007 г.); BG0000198 „Средецка река“ включена в списъка на защитените зони, приет с Решение на МС №122/2007 г. (обн. ДВ, бр. 21/2007 г.); BG0000513 „Войнишки Бакаджик“ включена в списъка на защитените зони, приет с Решение на МС №122/2007 г. (обн. ДВ, бр. 21/2007 г.); BG0000196 „Река Мочурица“ включена в списъка на защитените зони, приет с Решение на МС №122/2007 г. (обн. ДВ, бр. 21/2007 г.), изменена с Решение на МС №811/2010 г. (обн. ДВ, бр. 96/2010 г.); BG0000205 „Стралджа“ включена в списъка на защитените зони, приет с Решение на МС №122/2007 г. (обн. ДВ, бр. 21/2007 г.);
- Защитени зони за опазване на дивите птици: BG0002028 „Комплекс Стралджа“, обявена със Заповед № РД-550/05.09.2008 г. на министъра на околната среда и водите (обн. ДВ, бр.83/2008 г.); BG0002066 „Западна Стралджа“, обявена със Заповед №РД-533/26.05.2010 г. на министъра на околната среда и водите (обн. ДВ, бр.52/2010 г.), изменена със Заповед №РД-83/28.01.2013 г. на министъра на околната среда и водите (обн. ДВ бр.10/2013 г.).

Инвестиционното предложение попада в обхвата на чл. 31, ал. 1 на *Закона за биологичното разнообразие* и чл. 2, ал. 1, т. 1 от *Наредбата за ОС* и подлежи на процедура по оценка за съвместимостта (ОС) с предмета и целите на опазване в описаните защитени зони, по реда на глава трета от *Наредбата за ОС*.

След преглед на представената документация и на основание чл. 40, ал. 2 от Наредбата за ОС, във връзка с чл. 12, ал. 2 от същата, е извършена проверка за допустимостта на инвестиционното предложение спрямо режимите на защитени зони BG0002028 „Комплекс Стралджа” и BG0002066 „Западна Странджа” за опазване на дивите птици, при което се установи, че инвестиционното предложение е **допустимо** спрямо режимите, определени със заповедите за обявяване на зоните, при съобразяване със забраната за изграждане на необезопасени за птици въздушни електропреносни мрежи в защитена зона BG0002066 „Западна Странджа”, ако са необходими такива за реализацията на инвестиционното предложение.

Предвид разпоредбите на чл. 40, ал. 3 от Наредбата за ОС, въз основа на критериите по чл. 16 от Наредбата, е извършена преценка за вероятната степен на отрицателно въздействие, според която инвестиционното предложение **има вероятност да окаже значително отрицателно въздействие** върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, вкл. птици, предмет на опазване в горепосочените защитени зони.

МОТИВИ:

I. Характеристики на предлаганото строителство, дейности и технологии: обем, производителност, мащабност, взаимовръзка, и кумулиране с други предложения, ползване на природни ресурси, генерирани отпадъци, замърсяване и дискомфорт на околната среда, както и риск от инциденти:

1. В голямата си част, трасето на междусистемната газова връзка Турция – България е успоредно на съществуващите Транзитен газопровод 1 и 2 за Турция, както и на проектното трасе на участъка Лозенец – Недялско от Транзитен газопровод 2 за Турция, чието изграждане предстои. Близкото преминаване на трите газопровода и предстоящото строителство, предполага кумулиране по отношение на ползването на природни ресурси, генерирането на отпадъци, замърсяването и дискомфорта на околната среда, и риска от инциденти.

2. Предвид мащаба на предлаганото строителство, включително хидравличните изпитвания на газопровода, дейностите по изграждането на линейния обект ще засегнат голям брой водни тела и зони за защита на водите.

II. Местоположение, в това число чувствителност на средата, съществуващото ползване на земята, относителното наличие на подходящи територии, качеството и регенеративната способност на природните ресурси в района:

1. Трасето на газопровода преминава през защитени зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна (BG0000219 „Дервентски възвишения 2“, BG0000198 „Средецка река“, BG0000513 „Войнишки Бакаджик“, BG0000205 „Стралджа“ и BG0000196 „Река Мочурица“) и защитени зони за опазване на дивите птици (BG0002028 „Комплекс Стралджа“ и BG0002066 „Западна Странджа“), които са част от Националната екологична мрежа „Натура 2000“.

2. Линейният обект пресича реки, дерета и др. водни обекти, които са природни местообитания и местообитания на видове обитаващи или свързани с водната среда (безгръбначни, риби и бозайници), включително птици, предмет на опазване в защитените зони.

III. Способността за асимилация на екосистемата в естествената околна среда:

Съществува обективна вероятност елементите на инвестиционното предложение, които попадат в защитени зони, да доведат до дълготрайно пряко и косвено отрицателно въздействие по време на строителството и експлоатацията на ИП върху природни местообитания, включително приоритетни (напр. 1530*, 1340*, 6210*, 6220*), като редуциране на площи, фрагментиране и трансформиране.

IV. Характеристиките на потенциалните въздействия – териториален обхват, засегнато население, включително трансгранични въздействия, същност, големина, комплексност, вероятност, продължителност, честота и обратимост:

1. Съгласно становище на Басейнова Дирекция „Източноромоморски район” (ИБР) с изх. № КД-04-22/01.02.2016 г., инвестиционното предложение е допустимо от гледна точка на Плана за управление на речните басейни (ПУРБ) на ИБР и постигане на целите на околната среда, като степента на въздействие от реализацията на ИП върху водите и водните екосистеми е преценена като **значителна**, предвид мащаба на ИП и засягането на зони за защита на водите. Съгласно становище на Басейнова Дирекция „Черноморски район” (ЧР) с изх. № 04-01-109(15)/03.02.2016 г., инвестиционното предложение е допустимо спрямо ПУРБ на ЧР.

2. Пресичането на водни обекти предполага пряко и косвено отрицателно въздействие върху природните местообитания и местообитанията на видове обитаващи или свързани с водната среда (безгръбначни, риби и бозайници), включително птици, предмет на опазване в защитените зони.

3. Продължителният период на строителството на газопровода и съоръженията предполага преки и косвени въздействия върху видове, включително птици, предмет на опазване в защитените зони, като безпокойство, прогонване и възможни последващи промени в структурата, числеността и плътността на популациите им, както и на техните местообитания, поради унищожаване, увреждане или трансформация на техни ключови елементи.

4. Предвид характера на инвестиционното предложение съществува вероятност от въздействието „барьерен ефект” по отношение на миграционни коридори (хранителни, размножителни, сезонни, вертикални и хоризонтални), значими за животинските видове, предмет на опазване в зоните, включително и генетична изолация на популациите.

5. Възможно е генериране на емисии, замърсяващи компонентите и факторите на околната среда (водите, въздуха, почвите, вредни физични фактори-шум и др.), както и отпадъци, във вид и количества, които могат да окажат значително отрицателно въздействие върху местообитания и видове, предмет на опазване в защитените зони.

6. Възможно е кумулативно въздействие от едновременната реализация на настоящото инвестиционно предложение и други ИП/ППП със сходен или с различен характер, попадащи в обхвата на засегнатите защитени зони, като кариери, транспортна и електропреносна инфраструктура и др.

7. Съгласно становище на Министерство на здравеопазването (с изх. № 04-09-35/12.03.2016 г.) по отношение степента на значимост на въздействието и риска за човешкото здраве, е възможен кумулативен ефект на въздействие при едновременната работа на разположените в близост съоръжения на съществуващите транзитни газопроводни връзки. В становището е посочено, че е необходимо да бъдат представени пълни данни и анализи, доказващи липсата на очаквани значителни отрицателни въздействия върху факторите и компонентите на околната среда, а от там върху жизнената и работната среда и здравето на хората, както при строителство и нормалната експлоатация на газопровода, така и при възможни аварийни ситуации.

V. Обществен интерес към предложението за строителство, дейности или технологии:

Възложителят е уведомил писмено за инвестиционното предложение кметовете на общините Болярово, Стралджа и Средец, както и кметствата, през чиито землища преминава трасето на линейния обект, и е осигурил обществен достъп на засегнатото население до информацията за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС. Към датата на издаване на нестоящото решение няма данни за постъпили възражения относно реализацията на инвестиционното предложение.

Предвид извършената преценка за вероятната степен на отрицателно въздействие, е необходимо да се изготви доклад за оценката на степента на въздействие (ДОСВ) на инвестиционното предложение върху защитените зони. Съгласно чл. 34, ал. 1 от Наредбата за ОС, ДОСВ следва да бъде изготвен като отделно приложение към доклада за ОВОС. Оценката на степента на въздействие трябва да бъде съобразена с изискванията на чл. 23, ал. 2 от Наредбата за ОС, като при разработването на доклада да се:

- направи оценка на настоящото състояние на всяка от защитените зони и се представи количествен анализ на усвоените територии до момента чрез описание и оценка на всички реализирани или одобрени, планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, които заедно с настоящето инвестиционно предложение могат да доведат до неблагоприятно кумулативно въздействие върху защитените зони;
- оценят всички видове въздействия (евентуална загуба, увреждане, фрагментация, трансформация и др.) върху природните местообитания и местообитанията на видовете, при реализацията (строителство и поддържане на трасето при експлоатацията) на инвестиционното предложение;
- установят и анализират всички възможни преки и косвени въздействия върху видовете (унищожаване, обезпокояване на индивидите, изменения на видовия състав, структурата, плътността и числеността на популациите им), промени в средообразуващите фактори, определящи функционирането на техните местообитания;
- определи степента на идентифицираните въздействия върху засегнатите местообитания и видове и да се оценят възможните промени в динамиката на взаимовръзките, определящи структурата и/или функцията на зоните;
- оцени всяко въздействие върху целостта на всяка от защитените зони с оглед запазване на тяхната структура, функции и природозащитни цели, както и върху забавяне/възпрепятстване на постигането на консервационните и реставрационни цели на зоните;
- предвидят мерки за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на неблагоприятни въздействия от осъществяване на инвестиционното предложение върху защитените зони, които да са отнесени към засегнатите видове и/или местообитания;
- разгледат алтернативните варианти на трасетата поотделно и алтернативи в местоположението на включените в проекта съоръжения и да се направи оценка на тяхното въздействие върху предмета и целите на опазване на защитените зони;
- проучат и представят възможности за възстановителни и/или компенсирани мерки в случай на наличие на обстоятелства по чл. 33 от ЗБР;
- отложат на карта в подходящ мащаб местоположението на основните съоръжения.

При определянето на степента на въздействие на инвестиционното предложение да бъдат съблюдавани критериите на чл. 22 от Наредбата за ОС и да бъдат използвани количествени оценки за очакваните загуби или влошаване на състоянието на местообитанията (площ) и видове (численост, структура и плътност на популациите),

предмет на опазване в защитените зони, разгледани в контекста на представеността на местообитанията/видовете в съответните защитени зони и в националното им покритие предвид изискването на чл. 32, ал. 2 от ЗБР.

Оценката трябва да бъде възложена на експерти, отговарящи на изискванията на чл. 9, ал. 1 от Наредбата за ОС в зависимост от целите и предмета на опазване в съответните защитени зони.

Наличната в МОСВ актуална информация относно предмета и целите на опазване на засегнатите защитени зони, вкл. картен материал, която следва да бъде използвана при оценката на степента на въздействие, е оповестена на сайта <http://natura2000.moew.government.bg>.

Настоящото решение се отнася само за конкретното заявено предложение и в посочения му капацитет.

Решението може да бъде обжалвано пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на заинтересованите лица по дела на Административнопроцесуалния кодекс.

МИНИСТЪР:

Дата: 01.04.2016г.

(ИВЕЛИНА ВАСИЛЕВА)

